

платна освіта приводить до негативних наслідків. До вузів здебільшого вступають не ті абітурієнти, які хочуть і можуть навчатися, а ті, хто може заплатити, але часто не хоче і не може навчатися. У нас не Америка, де студент за кожен долар "витисне" із викладача всю інформацію, у нас Україна, де студент вважає, що можна не вчитися, а оцінки на екзамені йому повинні ставити, бо він заплатив за навчання. Досвід показує, що частіше кращі студенти - діти інтелігенції, робітників і селян, а не нашої "буржуазії".

Держава повинна нарешті повернутися лицем до вищих навчальних закладів, до інтелігенції, до вчених, до спеціалістів, бо без них багатюща Україна може стати колонією.

SOME PARALLEL PROBLEMS FACING UKRAINIAN AND AMERICAN EDUCATION

Lawrence J. Biskowski

*Kiev, University of Kiev-
Mohila Academy
(Fulbring Professor)*

The educational system in Ukraine faces many difficulties, and education in the United States is almost always considered to be in the midst of some sort of crisis. But at first glance, it would seem highly unlikely that the problems facing American education would be at all similar to those facing education in Ukraine. The educational system in Ukraine is plagued by chronic shortages of money and other resources; with far more money available, the financial problems of American education center more around the equitable distribution of resources¹. Elementary and secondary education seem relatively effective in Ukraine, while this level seems most in need of reform in the United States. University, graduate, and professional education seem to be experiencing the most dramatic changes in Ukraine, while the United States is generally acknowledged to have the best such system in the world. Ukraine still has many legacies, positive and negative, of Soviet education to sort out, but while

¹ See, for example, the discussion in Jonathan Kozol, *Savage Inequalities* (New York: Basic Books, 1989).

American education is regularly confronted by issues arising from the role of education in the overall socioeconomic system², these problems are thus far generally quite different from corresponding problems in Ukraine.

Yet it would be wrong to assume that the most fundamental problems facing the two educational systems are entirely dissimilar. Both systems need citizens and policy-makers to give careful thought about the underlying nature and purposes of education, the desired qualities of the educated adult who emerges from the educational system, and the role education will play in the overall social, political, and economic system. Such an analysis will show the need for a number of important (and sometimes quite difficult) political decisions; in a sense, decisions about educational policy are decisions about what a society wishes to be or become, its confidence in its ability to achieve that vision, and the level of commitment it is willing to bring to achieving it. But precisely here is the problem - such decisions are extremely difficult in modern, liberal (or liberalizing) societies characterized by an irreducible plurality of interests, political and economic orientations, religious commitments, and conceptions of the good. The promise, however, is that if a rational public consensus can be established on these basic questions, many of the other problems become a good deal more tractable.

This essay will seek to contribute in a small way to the consideration of these issues by exploring some of the various aspects of what is at stake in making educational policy decisions. Of central concern will be the problems involved in making such decisions in a modern, liberal, pluralist society and the importance of defending both liberal, humanistic education and democratic political modes of educational decision-making in the face of inevitable pressures from prevailing

² One presently pressing problem in the US which may well come to Ukraine is the commercialization of elementary and secondary schools. In exchange for equipment and other resources, many schools are providing corporations with captive audiences for advertising and public relations. A recent study examining over two hundred examples of classroom material produced by commercial interests found that approximately seventy percent "contained biased or incomplete information, promoting a viewpoint that favors consumption of the sponsor's product or service or a position that favors the company or its economic agenda." See "Captive Kids: Commercial Pressures on Kids at Schools." (New York: Consumers Union, 1996).

economic systems to control or influence the process. An analysis of some of the ways these problems have been framed and played out in the US may be of at least some limited fruitfulness for corresponding discussions in Ukraine.

ДЕКІЛЬКА ПАРАЛЕЛЬНИХ ПРОБЛЕМ УКРАЇНСЬКОЇ І АМЕРИКАНСЬКОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Л. Бісковскі

*Київ, Національний університет
"Киево-Могилянська Академія"*

Освітня система України стикається з багатьма проблемами, а американська система навіть часто розглядається як така, що перебуває на стадії кризи. Тільки на перший погляд може здаватися, що проблеми американської освіти зовсім не схожі на проблеми української освіти. Система вищої освіти в Україні страждає від хронічного браку грошей та інших ресурсів; маючи набагато більше грошей, американська система вищої освіти стикається з широкою проблемою розподілу цих ресурсів.¹ Система початкової і середньої освіти в Україні дуже ефективна, американська ж потребує реформування. Університетська, професійна системи освіти, система підвищення кваліфікації викладачів в Україні переживають найбільш драматичні перетворення, в той час, як американці мають найкращу в світі освіту у цих галузях. Українська освіта все ще має багато рис як позитивних, так і негативних від радянської освіти, в корисності яких потрібно ще розібратись, в той час, як американська система освіти регулярно стикається з проблемами, пов'язаними з роллю вищої освіти в соціально-економічній системі,² і ці проблеми є різними для означених країн.

Було б неправильно наголошувати на тому, що проблеми,

¹ Див., наприклад, книгу Джонатана Козола *Savage Inequalities* (New York; Basic Books, 1989).

² Існує одна проблема, яка впливає на початкову та середню освіту і має бути добре відома в Україні, - це комерціалізація. У вигляді подяки за надані матеріали та інші ресурси, школи забезпечують корпораціям рекламу та зв'язки з громадськістю.